

Бэлэмнэний бөлөх оџолоругар аналлаах

Тулалыыр эйгэ дьарыгын кэнспиэгэ: «Саас кэлиитэ»

Тулалыыр эйгэ дьарыгын кэнспиэгэ: «Саас кэлиитэ»

Сыала: Сааскы дьыл кэмин көстүүтүн чингэтии.

Соруктара: Оџо – уус уран тылын байытыы, толкуйдуур дьоџурун сайыннарыы, батик технологияннан уруһуйдуур интэриэһи үөскэтии, аһыныгас санаалаах буоларга итии.

Дьарыкка туттуллар мал-сал: ИКТ, хартыыналар, кэнбиэрдэр, фишкалар (дорџоон бэлиэлэрэ),

Оџо туттар мала: киистэ, батик, бэлэм уруһуйдаммыт хартыыналар, күлүүс тыллара, салфетка.

№	Дьарык этаптара	Дьарык хамыыта			
		Дьарык хаамыыта	Оџолор хамсаныылары	Иитээччи хамсаныыта	Бириэмэ
1.	Киирии	<p>– Үтүө күнүнэн оџолоор!</p> <p>– Биһиги I- кы Хомустаах оџо саадыттан эһигини кытта билсирэ, оонньуу кэллибит.</p> <p>– Оџолоор билигин билсирэ таарыйа сирттиһэн баран бэйэ-бэйэбитигэр мичээрдэ бэлэхтэһиэххэ уонна ааккытын этэ – этэ, бу чуорааны ыытан иһин.</p>	<p>– Үтүө күнүнэн!</p> <p>Оџолор сирттиһэн төгүрүччү тураллар, ааттарын ааттыллар, бэйэ – бэйэлэригэр мичээрдиллэр.</p>	<p>Дорооболоһобун.</p> <p>Оџолор ааттарын аатты-аатты мичээрдилбин.</p>	3 мүн.
2.	Оџо билиэн-көрүөн баџарар баџатын көџүлээһин (мотивация)	<p>– Истин эрэ, туох иһиллэрий?</p> <p>– Оџолоор, көрүн эрэ, чыычаах биһиэхэ сурук аџалбыт. Бу суругу биһиэхэ, ким суруйан ыыппыт, билиэххитин баџараџыт, ааџабын</p>	<p>Чуумпуран истээллэр.</p> <p>Оџолор эппиэттэрэ:</p> <p>Слайданы көрөллөр, иитээччини истээллэр.</p>	<p>Чыычаах саната иһиллэр</p> <p>Слайдаџа тумсугар суруктаах чыычаах көстөр.</p> <p>Бастаан сурук таһын</p>	2 мүн.

		<p>дуо?</p> <p>Болџойон истинг: «Үтүө күнүнэн оџолор! Мин эһиэхэ айаннаан иһэн мунан хааллым. Баһаалыста көмөлөһүң! Дьыл кэмэ Саас».</p> <p>– Бу суругу ким суруйбут, оџолор?</p> <p>– Оџолоор, Сааска көмөлөһөргө бэлэмнит дуо?</p>	<p>Оџолор эппиэттэрэ:</p> <p>Оџолор эппиэттэрэ</p>	<p>ааџабын, кэнбиэртэн ылан суругу ааџабын.</p>	
3.	Сонуччу – дьикти түгэн.	<p>Фея: – Үтүө күнүнэн оџолоор! – Көрүн оџолор, биһиэхэ Фея тийиэн кэллэ!</p> <p>Фея: –Мин эһиги Сааһы көрдуу баран эрэгитин билэммин, эһиэхэ көмөлөһөөрү соруудахтары аџаллым. Бу соруудахтары толордоххутуна Сааһы булуоххут.</p>	<p>Оџолор Феяны кытта дорооболоһоллор.</p>	<p>Музыка тыаһыыр, Фея киирэн кэлэр.</p> <p>Фея тахсан барар.</p>	
4	<p>Сүрүн чааһа</p> <p>«Сурааһынна тат»</p> <p>«Төгүрүгү</p>	<p>– Чэ, оџолоор, 2 соруудаџы толоруоххайын.</p> <p>«Сурааһынна тат». Кыһынны уонна сааскы айылџа көстүүлэрин арааран сурааһынна тардын. Саас көстүүлэрин от күөх харандааһынан, бэйэ-бэйэлэрин холбуугут, кыһынны айылџа көстүүлэрин халлаан күөх харандааһынан бэйэ – бэйэлэригэр холбуугут.</p> <p>«Төгүрүгү кырааскалаа». Кыһын</p>	<p>Оџолор сибэккилэри талан 3 хамаандаџа арахсаллар.</p>	<p>Оџолорго сибэкки түнгэтэбин, 3 хамаандаџа араарабын.</p> <p>Фея биэрбит соруудахтарын ылан быһааран биэрэбин.</p>	3 мүн

	<p>кырааскалаа»</p> <p>«Атыны бул»</p> <p>Фишканнан улэ «Тыллары сөпкө таһаар»</p>	<p>дьон тугу үлэлиирин, халлаан күөх харандааһынан, онтон саас дьон тугу үлэлиирин от күөх харандааһынан, анныгар баар төгүрүктэри кырааскалыгыт.</p> <p>«Атыны бул». 4 хартынаттан атынын бул. Икки эрээккэ түөртүү хартыналар сыталлар. Онтон атын хартынынаны булан төгүрүтэбит.</p> <p>– Көрүөххэйин эрэ соруудахтары сөпкө толордугут дуо? – Маладыастар! Соруудахтарбытын сөпкө толороммут бастакы күлүүс тылын буллубут.</p> <p>– Оҕолоор, сааһы ханнык чыычаахтар аҕалалларын билэбит дуо? – «Таммах, чыычаах, чалбах» диэн тыллары фишканан сөпкө сааһылаан таһаарыхтаахпыт.</p> <p>– Оҕолоор, аһаҕас дорҕоону хайдах өгнөөх фишканан бэлиэтибитий? – Онтон бүтэй дорҕоону хайдах фишканан бэлиэтиир этибитий?</p>	<p>(оҕолор соруудахтары толороллор)</p> <p>Күлүүһү көрөллөр.</p> <p>Слайданы көрөллөр.</p> <p>Оҕолор эппиэттэрэ: кыбыл – түөрт муннук.</p> <p>Оҕолор эппиэттэрэ: от күөх – төгүрүк.</p> <p>Оҕолор эппиэттэрэ: уһун аһаҕас.</p>	<p>2 хамаандаҕа соруудахтарын быһааран биэрэбин.</p> <p>3 хамаандаҕа соруудахтарын быһааран биэрэбин.</p> <p>(Слайдаҕа күлүүс кестер).</p> <p>«Таммах, чыычаах, чалбах» диэн тыллар слайдаҕа көстөр.</p> <p>Кылгас аһаҕас дорҕоон бэлиэтин көрдөрөбүн.</p>	
--	--	--	--	--	--

	<p>– Уонна бу ханнык дорџоон бэлиэтэй?</p> <p>– Маладыастар! – Оџолоор, сылайдыгыт дуо? Кыратык сынньанан оонньоон ылыаџын. Манна миэхэ чугаһаан эрэ.</p>	Салгыы соруудахтары толороллор	<p>Бутэй дорџоон бэлиэтин көрдөрөбүн.</p> <p>Уһун аһаџас дорџоон бэлиэтин көрдөрөбүн.</p>	
Физминутка «Күн сардангата»	– «Күн сардангата» сааскы кэм көстүүлэрин ааттыы – ааттыы, салгыы атын оџоџо чуораанчыгы биэрэн иһэџит.	Чуораанчыгы тыаһата – тыаһата айылџа көстүүлэрин ааттыыллар.	Чуораанчык биэрэбин, оонньоуу быраабылатын баһаарабын.	2 мүн
	– Оџолор, маладыастар эһиги Кыһын соруудаџтарын барытын толордугут, күлүүспүт арыллыбыт	Слайда көрөллөр.		
	<p>Саас: – Үтүө күнүнэн, оџолоор.</p> <p>– Үтүө күнүнэн! Сандал Саас! Тоџо санаарџаатын, хомойдун?</p> <p>Саас: – Кыһын миигин тымныы замокка хатаан кэбиһэн, наһаа хомойдум.</p> <p>– Оџолоор, Сааһы хайдах үөрдэбит?</p> <p>– Арай, хартыына онорон бэлэхтээтэһпитинэ, үөрүө дии</p>	<p>Оџолор Сааһы кытта дорооболоһоллор.</p> <p>Оџолор эһпиэттэрэ.</p> <p>Оџолор эһпиэттэрэ: бэлэхтиибит.</p>	<p>Слайдаџа аһыллыбыт күлүүс көстөр.</p> <p>Саас киирэн, оџолору кытта дорооболоһор.</p> <p>Сааһы кытта кэпсэтэбин.</p> <p>Оџолор эһпиэттэрин</p>	2 мүн

	<p>саныгыт дуо?</p> <p>– Билигин биһиги мастерскойга барыхпыт.</p> <p>– Көрүн эрэ оҕолоор, биһиги уруһуй Феятыгар тийэн кэллибит. Кини биһиэхэ хартыына уруһуйдуурга көмөлөһүөҕэ.</p> <p>Фея: – Үтүө күнүнэн оҕолоор! – Үтүө күнүнэн!Фея! Биһиги эйиигиттэн көрдөһүүлээх кэллибит, биһиэхэ баһаалыста Саасчаананы үөрдэргэ көмөлөһүөн дуо?</p> <p>– Биһиги эйиигин кытта Сааска бэлэх оноруохпутун баҕарабыт.</p> <p>Фея: Ээ сөп, көмөлөһөн бөҕө буоллаҕа дии. Биһиги батик көмөтүнэн сааскы сибэккилэри уруһуйдуохпут. Эһиги сибэкки уруһуйдуургутун сөбүлүүгүт дуо?</p> <p>Фея: Билигин бу сибэккилэри кырааскалыахпыт. Ол иннинэ тарбахтарбытын эрчийиэххэйин.</p>	<p>Мастерскойга айанныылар.</p> <p>Оҕолор дорооболоһоллор.</p>	<p>истэбит.</p> <p>Оҕолору эрдэ бэлэмнэммит остуолга аҕалтыбын.</p> <p>Феяны кытта кэпсэтии.</p>	
Тарбах эрчиллиитэ	<p>Тарбахчааннарбыт таммах буолуохтара.</p> <p>Тики-таки! Чок-чок!</p>	<p>Оҕолор тарбах эрчиллиитэ онороллор.</p> <p>Илиилэрэ үөһээ - аллараа хамсыыр.</p>	<p>Оҕолору кытта тарбах эрчиллиитин онорсобун.</p>	1 мүн

	<p>Таммах, таммах таммалыыр, Тики-таки! Чок-чок! Таммах ырыа ыллыыр Тики-таки! Чок-чок! Сылбай ууну хаар иһэр Тики-таки! Чок-чок! Сарданалаах саас иһэр.</p>	<p>Ытыска тарбахтарын төбөтүнэн тонсуйаллар. Илиилэрэ үөһээ - аллараа хамсыыр. Тарбахтарын саратан хамсаталлар. Илиилэрэ үөһээ - аллараа хамсыыр. Ытыстарын холбоон долгуннуулар. Илиилэрэ үөһээ - аллараа хамсыыр. Тарбахтарын саратан ытыстарын эргитэллэр.</p>		
Уруһуй «Сибэкки»	<p>Маладьыастар. Чэ, эрэ киистэлэрбитин ыллыбыт уонна бу сааскы сибэккилэри кыраскалаан саҕалыыбыт.</p>	<p>Оҕолор уруһуйдуулар.</p>	<p>Фея, Саас буолан оҕолорго уруһуйдууларыгар көмөлөһөбүт</p>	<p>5 мүн</p>
Түмүк	<p>Уруһуйдаргытын көрдөрүн эрэ, олус кыраһыабай сибэккилэри уруһуйдаабыккыт, маладьыастар. Бу сибэккилэрбитин Саасчаанаҕа бэлэхтиэххэйдин. Саас: Баһыбаларын, оҕолоор! Махтанан туран барыгытын Сандаал сааһынан эбүрдэлиибин.</p>	<p>Уруһуйдарын Саасчаанаҕа бэлэхтииллэр</p>	<p>Оҕолор уруһуйдарын көрөбүт.</p>	<p>1 мүн</p>
Рефлексия	<p>Оҕолоор, бүгүңнү дьарыкка туох сананы биллигит? Тугу сөбүлээтигит? – Манан биниги дьарыкпыт бүтэр. Көрсүөххэ диэри!</p>	<p>Оҕолор эппиэттэрэ: – Көрсүөххэ диэри!</p>	<p>Саас тахсан барар.</p>	<p>1 мүн</p>